

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Poczta polowa 53

7744T
28 czerwca 1921 r.

Oddział II informacyjny

Nr. 27302 /II /B.W./4

Do

Adjutantury Generalnej

Belweder.

W załączeniu przedkłada się Raport Polskiej Misji
Wojskowej we F r a n c j i L.5056/654 z dnia 14-go
czerwca 1921 roku.

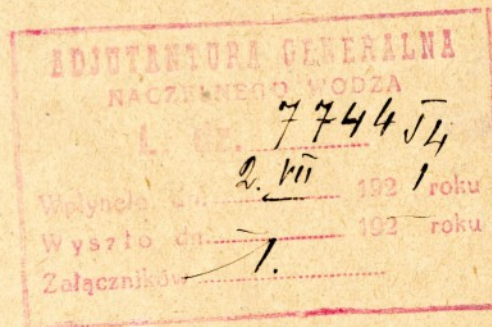
Załącznik 1.-

Otrzymują:

1. Adjutantura Generalna
2. M.S.Z. przez Ofic.Łączn.
3. Szef Oddziału.

W z. Szefa Biura Wywiadowczego

[Signature]
Mjr. Szef. Gen.

POLSKA MISJA WOJSKOWA
we FRANCJI
6, Rue Bugeaud. PARIS-XVIe

Telefon: { Passy 68-38
 » 68-34

Adr. Telegr. MILITPOLOGNE - PARIS

Nr 5055/653.

-1-
Paryż, dnia 14 czerwca 1921 r.

D o

Biura Wywiadowczego, Oddziału II Naczelnego Dowództwa
Wojsk Polskich

w W a r s z a w i e .

Sprawy rosyjskie.

Praca w kołach rosyjskich w ciągu ubiegłego ty-
godnia przedstawia się następująco:

Grupa Czajkowskiego. Czajkowski otrzymał od nie-
jakiego Sytina, zakonspirowanego członka organizacji, prze-
bywającego obecnie w Piotrogradzie, pismo z opisem wewnątrz-
nej sytuacji w Rosji. Sytin zwiedził wsie gubernji: pietro-
grodzkiej, pskowskiej, twerskiej, czerepowieckiej /nowa gu-
bernia, utworzona z powiatu czerepowieckiego/ i nowogrodz-
kiej i skonstatował, że nastrój ogólny ludowych mas jest do
tego stopnia podniesiony, że można spodziewać się w każdej
chwili wybuchu powstania, które może być wywołane najdrob-
niejszym odpowiednim wypadkiem. Sytin stwierdza, że władza
bolszewików słabnie z każdym dniem i może upaść lada chwila,
dlatego też wskazuje on Czajkowskiemu na konieczność dyskon-
towania tej ewentualności i wyciągnięcia z niej odpowiednich
konsekwencji. Jeżeli powstanie wybuchnie przed zbiorami, na-
leży zdaniem Sytina, mieć przygotowane zaopatrzenie żywnoś-
ciowe dla ludności na 1 do 2-ch miesięcy. Również należy
mieć przygotowane zaopatrzenie wojenne /karabiny i naboje/

ażeby dać możność włościanom i robotnikom stawić czoło t.zw. kursantom /wychowawcy szkół wojskowych/ i chińczykom. Sytin uważa, że armia czerwona przyłączy się w dużej części do powstania, lecz również trzeba będzie uzbroić tych żołnierzy, gdyż bolszewickie dowództwo wydaje obecnie żołnierzom broń tylko w chwili, gdy ona ma być użyta przez żołnierzy, pozatem przechowuje się poza koszarami i jest pilnie strzeżona przez oddziały komunistów zupełnie pewnych i chińczyków.

Podobno Sawnarkom zdaje sobie sprawę z sytuacji i wydał rozporządzenie trzymać w pogotowiu dwa statki, jeden w Piotrogradzie drugi zaś w Archangielsku. W razie powstania, część komisarzy najbardziej skompromitowanych wyruszy przez Skandynawję do Południowej Ameryki, gdzie zawczasu są dla nich złożone pieniądze i otrzymane pozwolenie pobytu.

Druga część komisarzy będzie próbowała ratować sytuację i uda się do Turkestanu, gdzie, zdaniem bolszewików, powstanie nie grozi i skąd będą oni mogli kontynuować akcję komunistyczną, jeżeli nie w Rosji to w każdym razie na wschodzie a specjalnie w Indjach. Bolszewicy opierają się podobno w Turkestanie na bardzo silnej organizacji, pewnem wojsku i mają tam złożone duże środki pieniężne.

Powyższy list wywołał duże poruszenie w organizacji Czajkowskiego. Było zwołane kilka nadzwyczajnych posiedzeń i postanowiono natychmiast działać. Obecnie opracowuje się plan zaopatrzenia, który Rosjanie mają przedłożyć rusofilskim kołom francuskim, celem wywarcia presji i

uzyskania poparcia rządu francuskiego.

Zjazd rosyjski w Paryżu. Zapowiedziany w poprzed-

nich raportach zjazd, z inicjatywy Burcewa, rozpoczął swoje
powiedzenia 5 b.m. Aczkolwiek zaproszenia były rozesłane
wszystkim grupom politycznym z wyjątkiem skrajnych monarchi-
stów i bolszewików, na zjazd przybyli jedynie przedstawicie-
le prawicowych kadetów, październikowców, grupy parlamen-
tarnej, kooperatyw i wielu bezpartyjnych działaczy politycznych.

Monarchiści nie wzięli udziału w zjeździe, motywu-
jąc to tem, że z Burcewem, "który ma ręce powalane krwią ludz-
ką" pracować nie chcą, lewica zaś odmówiła udziału ze względu
na wyraźną intencję zjazdu podtrzymania Wrangla i jego poli-
tyki.

Wrangel delegował, w charakterze swych przedstawi-
cieli na zjazd, członków "Rady rosyjskiej" Malinicza i Alek-
sińskiego, lecz nie w charakterze członków, lecz tylko dla
kontroli. Zaznaczenie przez Aleksinskiego tego charakteru
swej misji na pierwszym posiedzeniu zjazdu wywołało gwałtow-
ne protesty ze strony przewodniczącego Kartaszewa i wielu in-
-nych członków, którzy, podtrzymując Wrangla, nie chcą jed-
nak zgodzić się na podporządkowanie się "Radzie rosyjskiej".

Dotychczas nie powzięto żadnych ostatecznych rezo-
lucji, syntetyzując jednak kilkudniowe debaty można przypusz-
czać, że będą powzięte następujące postanowienia:

- 1/ Pełne podtrzymanie i solidarność z Wranglem.
- 2/ Enuncjacja w formie najmniej obowiązującej o
układzie państwowym przyszłej Rosji - wypowiedzenie się praw-
-dopodobne za "konstytucyjno - demokratycznym rządem".
- 3/ Gwarancja wolności i "rozwoju kulturalnego" dla

wszystkich narodów, wchodzących w skład Rosji, z podkreśleniem, że interesy państwowe tych narodów powinny być podporządkowane ogólno-rosyjskiej racji stanu, dlatego też Baku, /ze względu na naftę/ a Wilno, jako połączenie z "Europą" /a nie z Niemcami/ powinny wejść w skład Rosji.

4/ Pomimo germanofilskiej orientacji zjazdu, prawdopodobnie będzie przyjęta rezolucja Pasmanika o konieczności utrzymania tradycyjnej przyjaźni z Francją i ekonomicznej łączności z Niemcami, co pozwoli Rosji odegrać rolę czynnika łagodzącego pomiędzy Francją i Niemcami.

5/ W stosunku do Polski zjazd jest wyraźnie wrogo usposobiony, lecz Burcew, podobno pod wpływem Sawinkowa będzie się starał przeszkodzić wypowiedzeniu się zjazdu w tej kwestji, w sposób, mogący urazić Polskę.

Antybolszewicki ruch na Dalekim Wschodzie. Prawie

wszystkie organizacje rosyjskie w Paryżu otrzymały od swych agentów na Syberji informacje jednobrzmiące o obaleniu władzy sowieckiej w prowincjach nadamurskich i o sformowaniu tam koalicyjnego demokratycznego rządu pod kierownictwem Merkułowa.

Ocena tego faktu i przebiegu powstania nie jest jednakową we wszystkich kołach rosyjskich.

Według informacji, zaczerpniętych w kołach blizkich generała Millera, - powstanie na Dalekim Wschodzie jest tu zrozumiałe, jako początek realizacji planów, utworzenia na Syberji nowego, antybolszewickiego frontu.

Plan ten miał być opracowany w sztabie generała Lochwickiego i atamana Siemionowa. W utworzeniu tego frontu mają wziąć udział: b.armja generała Kappela, którą obecnie

dowodzi generał Wierzbicki /około 20.000 żołnierzy/, kozackie i inne nieregularne jednostki Siemionowa /około 8.000/, oddział pułkownika Karabaszwili, działający w górach na północny wschód od Bajkału /około 5.000 ludzi/ i wreszcie armja barona Ungerna, działająca w Mongolji na południe od Bajkału /około 10.000 ludzi/.

Japonja ma podobno podtrzymywać ten ruch i na skutek pertraktacji, którą Siemionow prowadził z Japonją w Port-Arturze, zobowiązała się dostarczyć powstańczym wojskom pieniądze i broń, obiecując jednocześnie pomoc zbrojną dla utrzymania całego rejonu nadamurskiego i w Władywostoku.

Ruch powyższy ma na celu operację koncentryczną na Czytę i zawładnięcie całej Wschodniej Syberji aż do Bajkału.

Miller odnosi się bardzo optymistycznie do samego ruchu i pokłada duże nadzieje na jego pomyślny wynik.

Natomiast es-erzy zapatrują się na te wypadki ogromnie pesymistycznie. Nie wirzą oni w możliwość powodzenia, ze względu na to, że na czele wojsk stoją reakcyjni generałowie. Zdaniem ich operacja ta będzie miała charakter wyłącznie wojskowej ekspedycji, a nie powstania ludowego, gdyż lud nie pójdzie ani za Ungernami ani za Kappelami. W rezultacie ekspedycja ta zakończy się tak, jak zakończyły się próby Kołczaka i Denikina i innych. Lud syberyjski jest przeciwny wszelkiej cudzoziemskiej interwencji, a szczególnie japońskiej, albowiem zdaje sobie sprawę, że Japonja dąży do zagarnięcia różnych koncesji i wymówi sobie za okazaną pomoc szereg monopolów, eksploatując tą drogą ludność tubylczą. Zresztą udział w tej akcji armji Kappela, która wchodziła w skład armji Kołczaka, będzie jedną z przyczyn, które wywołają nieufność ze strony ludu syberyjskiego do całej tej entrepryzy.

Koła monarchiczne. Generał Łukomski /b.pomocnik ministra wojny, generała Suchomlinowa w 1914 r./ wrócił przed paru dniami z Londynu, dokąd jeździł dla porozumienia się z temtejszymi monarchistami. Monarchiści londyńscy są zdania, że obecnie należy zachowywać się jaknajspokojniej i usunąć się z wszelkiego rodzaju udziału politycznego, wyczekując odpowiedniej chwili i organizując się wewnętrznie. W tym celu z odnosnymi instrukcjami wysłali oni swych przedstawicieli na zjazd monarchistów w Reichenhall /Bawaria/, który otworzył się dnia 2/VI b.r.

Generał Łukomski przywiózł z Londynu niektóre ciekawe wiadomości, które jednak ze względu na źródło /koła monarchiczne/, należy przyjąć z dużym zastrzeżeniem. Podobno sir Sossoon, który ma ^{jak wiadomo} ~~ogromny~~ ogromny wpływ na Lloyd George'a jest z pochodzenia żydem rosyjskim i nazywał się Sosun. Sossoon vel Sosun ma być inspiratorem polityki rosyjskiej Lloyd George'a i jego wpływowi należy przypisać podpisanie układu handlowego rosyjsko - angielskiego. Sosun miał otrzymać informacje z Rosji, że władza bolszewicka skłania się ku upadkowi i że po upadku bolszewizmu w Rosji rozpocznie się ogólna i bezlitosna rzeź żydów. Wobec tego rząd bolszewicki czyni ostatnią próbę utrzymania się przy władzy i dąży do przejścia drogą ewolucyjną do formy demokratycznego rządu. Jednakże wobec wzburzonego nastroju mas bolszewicy nie mają pewności, że uda im się zapobiedz powstaniu i rzezi żydów bez pomocy zagranicy. Dlatego też zwrócili się do Sossoona prosząc go o wywarcie wpływu na Lloyd George'a i uzyskanie od niego z jednej strony pomocy żywnościowej oraz wysłania towarów do Rosji, z drugiej zaś, utrudnienie akcji rosyjskich antybolszewickich organizacji politycz-

nych za granicą.

Zjazd
Grupa kadetów. Centralny komitet partji *Karłowicz* zakończył swe posiedzenia, jednakże nie powzięto żadnej rezolucji co do dalszej ogólnej taktyki. Zjazd ten, dążący do skojarzenia partji, celu tego nie osiągnął i faktycznie liczący 19 członków rozbił się na 3 grupy.

1/ Grupa lewicowa pod przewodnictwem Milukowa, która odrzuca wszelkie kompromisy z prawicą partji i dąży do koalicyjnej współpracy z es-erami.

2/ Centrum pod przewodnictwem Astrowa, chce prowadzić swoją niezależną politykę.

3/ Prawica pod przewodnictwem ks. Dołgorukowa dąży do porozumienia się z rosyjskimi kołami umiarkowanymi, podtrzymuje Wrangla i bierze udział w zjeździe burcewskim.

Attaché Wojskowy
Z rozkazu zastępcy

H. Danbini
Rotmistrz